Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U000447

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калюжний Олексій Михайлович

2. Oleksii Kaliuzhnyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 03-04-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Служба безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 00034074

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 33, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7717

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.51.65, 10.77.51, 10.81.71

Тема дисертації:

1. Запобігання незаконному посіву або вирощуванню наркотиковмісних рослин в Україні

2. Prevention of illegal sowing or cultivation of narcotic plants in Ukraine.

Реферат/анотація:

1. Дисертація є самостійною завершеною науковою працею, в якій на основі вивчення кримінологічної і кримінальноправової характеристики незаконному посіву або вирощуванню наркотиковмісних рослин в Україні та осіб, які їх вчиняють, аналізу відповідних концепцій вітчизняних і зарубіжних науковців, атакож практики органів державної влади у порівнянні з досвідом інших країн, розроблено наукові положення, що комплексно вирішують важливе науково-прикладне завдання – запобігання незаконному посіву та вирощуванню наркотиковмісних рослин в Україні. У дисертації досліджено проблематику незаконного посіву або вирощування наркотиковмісних рослин в історичному розрізі, що дало змогу отримати науково-обґрунтовані знання про це суспільно небезпечне явище, його закономірності еволюціонування, становлення та трансформації, тенденції і специфіку розвитку. Зокрема, аналіз історичних джерел, предметом яких є незаконний посів або вирощування наркотиковмісних рослин, дозволив систематизувати ключові періоди їх формування в окремі етапи, зокрема: І. «Початковий етап». Цей період охоплював давні часи та пов'язаний з етноботанічними практиками стародавніх культур, де вживання наркотиків мало

релігійний або медичний контекст. II. «Колоніальний етап». Цей період охоплював часи Середньовіччя і Відродження та включав в себе взаємодію з торгівлею та колоніальним експансіонізмом, що призвело до глобалізації торгівлі наркотиками; III. «Епоха наркотичного розквіту» (XIX – початок XX ст.). Цей період характеризується зростанням виробництва ринку наркотиків, а також їх доступність. IV. «Епоха наркотичної експансії» (XX ст.). Цей період відзначається глобалізацією та транснаціональністю наркотичної злочинності; V. «Епоха війни проти наркотиків» (початок XXI ст. – дотепер). Це сучасний період, який відзначається систематичними та масштабними зусиллями багатьох країн світу у протидії незаконному посіву та обігу наркотиків. Обґрунтовано, що незаконний посів або вирощування наркотиковмісних рослин в Україні – це складне суспільно небезпечне та історично мінливе явище, в основі якого лежить неправомірне культивування рослин з вмістом наркотичних речовин. Цей кримінальний акт представляє загрозу не лише політичній, соціальній, правоохоронній та економічній стабільності держави, але й призводить до зростання проблеми наркотичної залежності у суспільстві, а також поширення корисливих та корисливо-насильницьких кримінальних правопорушень, пов'язаних із добуванням коштів для придбання наркотиків, у тому числі й рослинного походження. Надано кримінальноправову характеристику кримінальному правопорушенню у виді незаконного посіву або вирощування маку чи конопель в України, що, насамперед, передбачений ст. 310 КК України. Зокрема, визначено об'єктивні (об'єкт й об'єктивну сторону посіву або вирощування маку чи коноплю) та суб'єктивні ознаки (суб'єкт і суб'єктивну сторону посіву або вирощування маку чи коноплю). Ретельний аналіз кожного із зазначених елементів визначив зміст кримінальноправової характеристики ст. 310 КК України, на основі цього нами пропонується запровадити деякі зміни до ст. 310 КК України. Досліджено стан кількісних та якісних показників незаконного посіву або вирощування маку та конопель в Україні протягом 2018–2024 рр. У процесі кримінологічного аналізу виявлено тенденцію до зростання рівня ступеню тяжкості цих кримінальних правопорушень у періоди загострення суспільно-політичної ситуації, зокрема під час воєнного стану. Так, у 2018 році було вчинено 1555 кримінальних правопорушень, передбачених ст. 310 КК України, у 2019 році – 1610 (+4 %), у 2020 році – 1822 (+13 %), у 2021 році – 1419 (8 %), у 2022 році – 1716 (+10 %), у 2023 році – 1024 (34 %), у 2024 року зафіксовано 872 випадки (10 %), що підтверджує тенденцію до подальшого зниження. Питома вага незаконного посіву або вирощування маку чи конопель у структурі кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів становить 4 %. У середньому кількість виявлених наркозлочинців у 1,5 рази менша за кількість облікованих кримінальних правопорушень. Станом на 2024 рік із 872 зареєстрованих кримінальних правопорушень, передбачених ст. 310 КК України, 791 особам вручено повідомлення про підозру (90 %), при чому до суду направлено 739 обвинувальних актів (84 %). Коефіцієнт злочинної інтенсивності посіву або вирощування маку чи конопель упродовж досліджуваного періоду коливається від 3 до 4,5 кримінальних правопорушень на 100 тисяч населення. Найбільш ураженими регіонами залишаються Рівненська, Житомирська, Чернігівська та Полтавська області. Аналіз судової практики показав, що наркотиковмісні рослини використовувалися як предмет злочинів у такому співвідношенні: мак снотворний – 55 %, коноплі – 45 %.

2. The thesis is an independent completed scientific work in which, based on the study of the criminological and criminallegal characteristics of the illegal cultivation or cultivation of narcotic plants in Ukraine and the persons who commit them, the analysis of the relevant concepts of domestic and foreign scientists, as well as the practice of state authorities in comparison with the experience of other countries, scientific provisions have been developed that comprehensively solve an important scientific and applied task – the prevention of illegal cultivation and cultivation of narcotic plants in Ukraine. The dissertation examines the issue of illegal cultivation or cultivation of drug□containing plants in a historical context, which made it possible to obtain scientifically based knowledge about this socially dangerous phenomenon, its patterns of evolution, formation and transformation, trends and specifics of development. In particular, the analysis of historical sources, the subject of which is illegal cultivation or cultivation of drugcontaining plants, made it possible to systematize the key periods of their formation into separate stages, in particular: I. «Initial stage». This period covered ancient times and is associated with ethnobotanical practices of ancient cultures, where drug use had a religious or medical context. II. «Colonial

stage». This period covered the Middle Ages and the Renaissance and included interaction with trade and colonial expansionism, which led to the globalization of drug trafficking III. «The era of drug heyday» (XIX early XX centuries). This period is characterized by the growth of drug market production, as well as their availability IV. «The era of drug expansion» (XX century). This period is marked by the globalization and transnationality of drug crime V. «The era of the war on drugs» (early XXI century until now). This is a modern period, which is marked by systematic and largescale efforts of many countries of the world to combat illegal cultivation and trafficking of drugs. It is substantiated that illegal cultivation or cultivation of drugcontaining plants in Ukraine is a complex socially dangerous and historically variable phenomenon, which is based on the illegal cultivation of plants containing narcotic substances. This criminal act poses a threat not only to the political, social, law enforcement and economic stability of the state, but also leads to an increase in the problem of drug addiction in society, as well as the spread of mercenary and mercenaryviolent criminal offenses related to obtaining funds for the purchase of drugs, including those of plant origin. A criminallegal characteristic of the criminal offense in the form of illegal sowing or cultivation of poppy or hemp in Ukraine is provided, which is primarily provided for by Art. 310 of the Criminal Code of Ukraine. In particular, objective (object and objective side of sowing or cultivation of poppy or hemp) and subjective signs (subject and subjective side of sowing or cultivation of poppy or hemp) are determined. A thorough analysis of each of the specified elements determined the content of the criminallegal characteristic of Art. 310 of the Criminal Code of Ukraine, on the basis of this we propose to introduce some changes to Art. 310 of the Criminal Code of Ukraine. The state of quantitative and qualitative indicators of illegal sowing or cultivation of poppy and hemp in Ukraine during 2018–2024 was studied. In the process of criminological analysis, a tendency towards an increase in the level of these criminal offenses was revealed during periods of aggravation of the socio-political situation, in particular during martial law. Thus, in 2018, 1,555 criminal offenses were committed under Article 310 of the Criminal Code of Ukraine, in 2019 – 1,610 (+4%), in 2020 – 1,822 (+13%), in 2021 – 1,419 (8%), in 2022 – 1,716 (+10%), in 2023 – 1,024 (34%), in 2024 872 cases were recorded (10%), which confirms the tendency towards a further decrease. The share of illegal sowing or cultivation of poppy or hemp in the structure of criminal offenses in the sphere of circulation of narcotic drugs, psychotropic substances, their analogues or precursors is 4%. On average, the number of detected drug offenders is 1.5 times less than the number of registered criminal offenses. As of 2024, out of 872 registered criminal offenses provided for in Art. 310 of the Criminal Code of Ukraine, 791 persons were served with a notice of suspicion (90%), with 739 indictments (84%) sent to court.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Калюжний О.М. Міжнародний досвід запобігання та протидії незаконному посіву і вирощуванню наркотиковмісних рослин. Південноукраїнський правничий часопис. № 4. 2023. С. 18-24.
- Калюжний О.М. Сучасний стан та основні тенденції вчинення незаконного посіву або вирощування наркотиковмісних рослин в Україні. Юридичний бюлетень. Випуск 34. 2024. С. 216-226.
- Калюжний О.М. Загальносоціальне запобігання незаконному посіву або вирощуванню рослин наркотичного походження в Україні. Право та державне управління. 2024. № 2. С. 377-384..
- Калюжний О.М. Деякі напрями оптимізації системи запобігання незаконному посіву або вирощування маку чи конопель в Україні в умовах воєнного стану. Право і суспільство. 2024. № 4. С. 568-575.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006773, 012U002156

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крикун Вячеслав Віталійович

2. Viacheslav Krykun

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1089-555X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цехан Дмитро Миколайович

2. Dmytro M. Tsekhan

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6503-6985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мердова Ольга Миколаївна

2. Merdova Olha M.

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкута Олег Олегович

2. Oleg Shkuta

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0395-5710

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Андрій Миколайович

2. Andrii M. Babenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9498-2484

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Корнієнко Максим Вікторович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Корнієнко Максим Вікторович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Медведенко Надія Василівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна